

M.p. sroda 29 marca 1944 r.

Nr. 49

FORTECA BEZ DACHU

Wydarzenia wojenne nad Bohem i Dniestrem obróciły w niwecz misternie zbudowany plan odwrotu niemieckiego, pomyślanego jako planowe odwrócenie się od nieprzyjaciela i wykonywanego z powodzeniem przez marsz. Mansteina w okresie czasu trwającym ponad pół roku, a kończącego się teraz niebywałą katastrofą. Celem tego odwrotu miało być skrócenie frontu i oddanie terenów, nie będących niezbędnymi dla niemieckiego dowództwa w dalszym prowadzeniu wojny.

Zamiarem Niemców było utrzymanie, w miarę możliwości, żuku Dniepru z pokładami manganu pod Nikopolem i żelaznymi rudami Krzywego Rogu. Dlatego też obserwowaliśmy stosunkowo szybki odwrot Niemców na zachód od Kijowa, podczas gdy nad północnym Dnieprem stawiali oni zacięty opór.

Dziś sytuacja przedstawia się następująco: po utracie wołyńskiego trójkąta twierdz. Dubno-Równe-Luck, Niemcy zmuszeni będą wycofać się na linię Bugu z Brześciem i Bugiem jako głównym punktem oporu. Po przekroczeniu obrony niemiecko-rumunskiej na Dniestrze Lwów zagrożony jest z trzech stron tj. z północy, wschodu i południa. Jest przeto rzeczą wielce wątpliwą, czy w tych warunkach niasto to będzie mogło być utrzymane. Prawdopodobnie Niemcy cofną się na linię wschodnich Beskidów. Z drugiej strony nie jest wykluczone, że Rosjanie, którzy skierują główne siły bezwzględnie na Rumunię, ominą jak niegdyś Chmielnicki miasto Orłat. W Rumunii linia obrony niemieckiej będzie biegła wzdłuż Prutu i dolnego Dunaju, a więc wzdłuż granicy sowiecko-rumunskiej z 1940 roku.

Jest bardzo prawdopodobne, że i na zachodzie Niemcy liczą się z koniecznością zastosowania podobnej taktyki z chwilą, gdyby udało się sprzymierzonym dokonać poważniejszych desantów i gdyby tzw. drugi front stał się faktem. Prawdopodobnie opuszczone zostanie całe Francja, z wyjątkiem przemysłowych terenów i kopalni we Flandrii i Lotaryngii, jak też i środkowe Włochy.

Niemcy mają nadzieję, że na skróconym w ten sposób froncie będą mogli zgromadzić siły dostateczne dla skutecznej obrony tzw. wewnętrznej części forticy europejskiej. Liczą się, że obronę tę, urozmaicaną lokalnymi przeciwnatarciami, będą mogli prowadzić aż do chwili, gdy

sprzymierzeni znużeni długotrwałą wojną i skłóceni wewnętrznie wyrażą zgodę na kompromisowy pokój, względnie, że któryś z wielkich uczestników koalicji uzna, iż jego cele wojny zostały jak narazie osiągnięte i zawrze z Niemcami kompromisowy pokój. Obliczając w ten sposób swe szanse, Niemcy zominają o czynniku prowadzenia wojny, który wówczas dopiero, gdy zostaną ścieśnieni na niewielkim stosunkowo obszarze - stanowią się dla nich w całej pełni groźny.

Czynnikiem tym jest lotnictwo sprzymierzonych, już dzisiaj 3-4. razy silniejsze od strasznej ongiś Luftwaffe. Gdyby się nawet Niemcom udało stworzyć potężne mury wokół swego środkowo-europejskiego bastionu obronowego - dachu nad nim wybudować nie potrafią. Pozbawiona własnej osłony powietrznej forteca "bez dachu" stanie się celem nieustannych nalotów nieprzyjacielskiego lotnictwa, które zniszczy ją doszczętnie.

ZACIĘTE BOJE O KOWEL I TARNOPOL

Sztokholm, 29 marca Prasa szwedzka podaje, że Kowel jest całkowicie otoczony. Oddziały sowieckie wdarły się do miasta i trwają tam zacięte walki. Na północ od miasta Niemcy przeprowadzają rozpaczliwe przeciwnatarcia, aby przerwać pierścień sowiecki. Nad rozległymi obszarami pół-wschodniej Polski toczą się zacięte bitwy lotnicze, Rosjanie bombardują silnie linie kolejowe.

London, 29. III Na półn. zachodnim odcinku frontu wschodniego toczy się zacięta bitwa o Tarnopol. Miasto otoczone jest już od trzech dni. Piechota sowiecka i czołgi wdarły się do miasta, gdzie trwa walka o każdą ulicę.

Berlin, 29. III Rzecznik niemiecki oświadczył na konferencji prasowej, że najcięższe walki na froncie wschodnim toczą się obecnie o Tarnopol, pod Brodami i pod Czerniowcami.

SZANSE OBRONY LWOWA

Ankara, 29. III W tureckich kołach wojskowych wyrażają pogląd, że Niemcy nie mają możliwości skutecznej obrony Lwowa, gdyż wojska przeznaczone do tej obrony musiały być skierowane na inne odcinki frontu. Ze Lwowa ewakuowano już wszystkie urzędy.

BULGARIA A ŻĄDANIA HITLERA

Londyn, 29. III Ostatnie wiadomości z Sofii wskazują, że rząd bułgarski odrzucił wprowadzić żądanie Hitlera wypowiedzenia wojny Rosji, natomiast Bułgaria zgodziła się na przegrupowanie wojsk i wysłanie ich do Rumunii i Grecji. Ze Sztokholmu donoszą, że Berlin wystosował dziś nową notę do Bułgarii, na którą rada regencyjna udzielić ma odpowiedzi do niedzieli rano.

NOWE DEKRETY NA WĘGRZECH

Londyn, 29. III W dniu dzisiejszym spodziewane jest uchwalenie przez rząd węgierski nowych dekretów, mających na celu sformułowanie opozycji wewnętrznej wobec rządu Hitlera i Niemców. Spodziewane są także ostre zarządzenia antyżydowskie. Radio Budapeszt podało dzisiaj, że nowe dekrety zmienią radykalnie wewnętrzną i zagraniczną politykę Węgier.

Ankara, 29. III B. premier węgierski Kallay, który schronił się do poselstwa tureckiego w Budapeszcie otrzymał prawo azylu w Turcji. Niemcy jednak nie zezwalają mu na wyjazd.

ZARZĄDZENIA WOJENNE W RUMUNII

Sztokholm, 29. III Marsz. Antonescu powrócił z kwatery głównej Hitlera do Rumunii. W dniu dzisiejszym rozpoczęła się ewakuacja Bukaresztu. Kursują wiadomości, że rząd rumuński opuści również Bukareszt i przeniesie się do Konstancy.

Bukareszt, 29. III Radio Bukareszt ogłosiło dziś odezwę do narodu rumuńskiego. W odezwie powiedziano, że wróg znajduje się już w granicach kraju i w tym momencie cały naród musi się zjednoczyć, okazując wszelką pomoc armii niemieckiej, która walczy o los Rumunii. Kto przeciwdziała zarządzeniom rządu - mówi odezwa - ten jest wrogiem narodu, a każdy wróg zostanie stracony.

Król Wiktor Emanuel

NIE SPRZECIWI SIĘ ZMIANIE USTROJU

Londyn, 29. III Król włoski Wiktor Emanuel złożył przyrzeczenie, że po oswobodzeniu Włoch nie będzie sprzeciwiał się zmianie ustroju w kraju, jeżeli naród włoski będzie sobie tego życzył. Fakt ten ujawnił w swym oświadczeniu minister spraw wewnętrznych rządu Badoglio, który stwierdził, że król Wiktor Emanuel przyrzekł: 1/ po uwolnieniu Rzymu utworzony zostanie natychmiast nowy rząd włoski, w skład którego wejdą przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych; 2/ w cztery miesiące po zakończeniu wojny wybrany zostanie nowy parlament włoski, który będzie miał całkowitą swobodę w przeprowadzeniu zmiany ustroju.

Propaganda niemiecka twierdzi:

RZYM JEST OTWARTYM MIASTEM !

Berlin, 29. III Speaker rozgłosił berlińskiej oświadczył dzisiaj, że Niemcy uważali zawsze Rzym za miasto otwarte i

że nie ma tam wojsk niemieckich, ani też przez Rzym nie przejeżdżają żadne niemieckie transporty wojskowe / ? ! /. Jeżeli jednak - podało radio Berlin - bandyci Badoglio nadal się będą niepokój w Rzymie, jak to czynią obecnie, miasto zostanie obsadzone przez wojska niemieckie.

MASOWE ARRESZTOWANIA W SŁOWACJI

Ankara, 29. III Po ostatnim pobycie Himmlera w Bratysławie przeprowadzane są na terenie Słowacji masowe aresztowania. Gwardia Hlinki i niemieckie oddziały SS. obsadziły szereg miast. Mimo tego, w szeregu miejscowości odbywają się wielkie demonstracje przeciwko Niemcom, jednocześnie zaś wzrasta akoja sabotażowa.

WOJSKA SOWIECKIE ZAJĘŁY MIKOŁAJEW

Rosjanie doszli do przedmieść Czerniowiec

Moskwa, 29. III Dziś wieczorem ogłoszono w Moskwie o zajęciu przez wojska sowieckie portu czarnomorskiego Mikołajewa. Wojska gen. Zukowa znajdują się w odległości 6 km. od stolicy Bukowiny Czerniowiec. Od północy miasto otoczone jest przez oddziały sowieckie, posuwające się z Horodenki. Nieoficjalne doniesienia wieczorne podają, że Rosjanie doszli już do przedmieść Czerniowiec. Wojsko Zukowa weszło na 30 km. w głąb Bukowiny. Dalej na południe armia Koniewa na wschodnim brzegu Prutu spycha wojska niemieckie do rzeki na odcinku długości 120 km. Artyleria sowiecka ostrzeliwuje obiekty rumuńskie po przeciwnej stronie Prutu. Rosjanie znajdują się w odległości 16 km. od Jass. Dywizje niemieckie, które walczą między armiami Zukowa i Koniewa, znalazły się w potrzasku. Obie te armie zbliżają się do siebie w szybkim tempie.

WIADOMOŚCI WOJENNE W SKRÓCIE

Londyn, 29. III W sytuacji na froncie włoskim nie zaszkły żadne ważniejsze zmiany. Na zboczach gór na północ od Cassino, oddziały francuskie odparły silne przeciwnatarcie niemieckie. Samoloty alianckie odbyły 1400 lotów, bombardując ważne punkty linii kolejowej Rzym-Florencja. - Partyzanci Jugosłowiańscy wspomagani przez lotnictwo sojusznicze i oddziały desantowe alianckich, zajęli po trzydniowej bitwie dużą wyspę na Adriatyku Hvar na półk. od Splitu. - Lotnictwo amerykańskie z baz brytyjskich bombardowało dziś lotniska niemieckie we Francji. W nocy samoloty brytyjskie bombardowały Zagłębie Ruhry. - Bombowce niemieckie atakowały dziś w nocy zachodnią i półk. zachodnią Anglię, półk. Walie oraz półk. wschodnie wybrzeża Anglii. Wyrządzono pewne szkody i jest kilka ofiar w ludziach. Zestrzelono 11 maszyn niemieckich.